

MEDIACJE

1a. MONOLOG MEDIATORA (przykładowe wystąpienie otwierające)

1/ przywitanie

mediator: *Dzień dobry Państwu.
Moje nazwisko... Jestem mediatorem Krajowego Centrum Mediacji wpisanym na listę mediatorów w Sądzie Okręgowym w...
Czy mogę Państwa poprosić o przedstawienie się?*

strony: [przedstawiają się]

mediator: *Zanim rozpoczniemy mediację, chciałbym poinformować Państwa o zasadach i przebiegu mediacji.*

2/ określenie celu mediacji

Celem mediacji jest zawarcie ugody w Państwa konflikcie.

3/ wyjaśnienie roli mediatora

*Moją rolą – jest **rola osoby bezstronnej** – niez zaangażowanej w Państwa konflikt. Zrobię wszystko, aby zachować bezstronność do końca postępowania mediacyjnego. Nie będę oceniał, konsultował, doradzał*

Dla podjęcia mediacji niezbędne jest dla mnie upewnienie się, że przybyliście Państwo na spotkanie dobrowolnie i że jesteście Państwo gotowi zawrzeć ugody. Czy tak?

strony: [wypowiadają się w kwestii dobrowolności i gotowości ugody]¹

4/ omówienie zasad mediacji

mediator: *Powiedziałem już Państwu o czterech fundamentalnych zasadach mediacji: **dobrowolności**, gotowości do ugody, bezstronności mediatora oraz **autonomii konfliktu**.*

Podkreślam, że na każdym etapie mediacji każda ze stron może zrezygnować z dalszego udziału i nie może to świadczyć przeciwko żaden ze stron. Jeśli jednak wytrwacie Państwo do końca w mediacji, zostanie zawarta trwała ugoda, która zapobiegnie negatywnym konsekwencjom Państwa konfliktu – sąd zatwierdzi ugody i nie będzie dłużej zajmował się przedmiotową sprawą – oszczędzi to czasu i środków przeznaczanych na proces.

¹ mediator powinien upewnić się, że każda ze stron przybyła dobrowolnie i jest gotowa do rozmów, których celem jest zawarcie ugody – mediacja nie może służyć prowadzeniu rozmów, jeśli któraś ze strony nie chciałaby ugody lub dążyłaby wyłącznie do przedłużenia postępowania sądowego, wykazania złej woli drugiej strony, albo chciała uzyskać informacje do wykorzystania przed sądem.

MEDIACJE

Podkreślam również, że konflikt należy do Państwa – i Państwo będziecie podejmowali wszelkie decyzje związane z uregulowaniami i rozwiązaniem konfliktu.

Chciałbym jeszcze Państwa poinformować o pozostałych zasadach mediacji.

*Postępowanie mediacyjne jest **nieformalne i prywatne** – odbywa się w warunkach przyjaznych dla stron. Spotkania nie są rejestrowane, nie są też sporządzane żadne relacje z przebiegu lub wypowiedzi stron.*

Będę wprawdzie sporządzał notatki, ale służą one wyłącznie mnie, abym nie zapomniał, ani nie przeoczył żadnej ważnej informacji jakie zostaną przekazane. Notatki zostaną zniszczone na końcu mediacji. Jedynym efektem mediacji – o ile zakończy się ona powodzeniem – będzie pisemna ugoda.

*Postępowanie mediacyjne jest **poufne**. Każda ze stron, jak również mediator, mają obowiązek zachować w tajemnicy wszelkie informacje uzyskane w toku postępowania mediacyjnego. Informuję, że zgodnie z art. 183⁴. § 3. „bezskuteczne jest powoływanie się w toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym”.*

Jeśli któraś ze stron złamie zasadę poufności, uprzejmie informuję, że może to spowodować zerwanie mediacji.

*Postępowanie mediacyjne opiera się na **działaniu w dobrej wierze**. Proszę Państwa o mówienie prawny i nie przeinaczaniu faktów, nie manipulowaniu. W trakcie mediacji nie będzie prowadzone żadne postępowanie dowodowe. Możecie Państwo jedynie powołać biegłych lub ekspertów dla zbadania pewnych okoliczności, co do których istnieją wątpliwości. Jednak wszelkie decyzje w tej sprawie będziecie Państwo podejmowali wspólnie.*

*Uprzejmie proszę Państwa o uznanie zasady **szacunku** – wzajemnego poszanowania godności stron. Proszę, abyście Państwo nie używali słów obelżywych, nie krzyczeli, nie poniżali się, ani nie ranili.*

*Na koniec informacji o zasadach mediacji, chciałbym powiedzieć, że moim obowiązkiem jest doprowadzenie jedynie do takiej **ugody**, która będzie **satysfakcjonująca dla obydwóch stron**. Żadna ze stron nie może odejść od mediacji w poczuciu krzywdy.*

Czy co do zasad mediacji macie Państwo jakieś pytania?

strony: [zadają pytania lub potwierdzają, że zasady mediacji są zrozumiałe i jasne]

mediator: [odpowiada na pytania – wyjaśnia wątpliwe lub niejasne kwestie]

5/ omówienie przebiegu mediacji

mediator: *Chciałbym Państwu jeszcze powiedzieć, jak będzie przebiegać postępowanie mediacyjne.*

Na początku obydwie strony kolejno będą miały możliwość wypowiedzenia się. Poświęcę tyle czasu ile będzie to niezbędne, aby wysłuchać Państwa. Dlatego proszę abyście sobie Państwo nie przerywali.

MEDIACJE

W trakcie mediacji może zaistnieć potrzeba rozmów indywidualnych. Służą one omówieniu propozycji rozwiązań. Poproszę wtedy Państwa o spotkanie na osobności – kolejno [wskazując na strony]... najpierw z Panem, potem z Panią. Spotkania będą trwały tak samo długo. Gdyby jednak, któreś z nich trwało nieco dłużej, chciałbym uspokoić, że nie jest to powód do obaw – być może jedna ze stron ma do przekazania więcej informacji niezbędnych do sformułowania ugody.

O ile dojdziecie Państwo do porozumienia, zostanie sformułowana ugoda na piśmie, o czym mówiłem już wcześniej. Na podstawie Państwa zgodnego wniosku sąd zatwierdzi ugodę, a w części nadającej się do tego – nada na nią klauzulę wykonalności

Na koniec chciałbym jeszcze powiedzieć, że w przypadku powodzenia mediacji – zgodnie z art. 361. ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88, z późn. zm.5) – stronom przysługuje zwrot 3/4 uiszczanego do sądu wpisu.

Natomiast koszty mediacji ponoszą strony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 30 listopada 2006 roku (Dz. U. z dnia 7 grudnia 2005 r.).

6/ pytania stron

Czy macie Państwo jakieś pytania.

strony: [zadają pytania lub potwierdzają, że kwestie związane z przebiegiem mediacji są zrozumiałe i jasne]

mediator: [odpowiada na pytania – wyjaśnia wątpliwe lub niejasne kwestie]

7/ zgoda stron na mediację

mediator: *Chciałbym więc zapytać: czy zgadzanie się Państwo na uczestnictwo w mediacji?*

strony A: [wyróżnia werbalnie i jednoznacznie zgodę mówiąc „tak”]

Czy Pani się zgadza?

strony B: [wyróżnia werbalnie i jednoznacznie zgodę mówiąc „tak”]

Czy Pan się zgadza?

...i na osobę mediatora

mediator: *Czy zgadzacie się Państwo na mnie jako osobę mediatora?*

Czy Pan się zgadza?

strony B: [wyróżnia werbalnie i jednoznacznie zgodę mówiąc „tak”]

Czy Pani się zgadza?

strony A: [wyróżnia werbalnie i jednoznacznie zgodę mówiąc „tak”]

opracowanie: Jerzy Śliwa